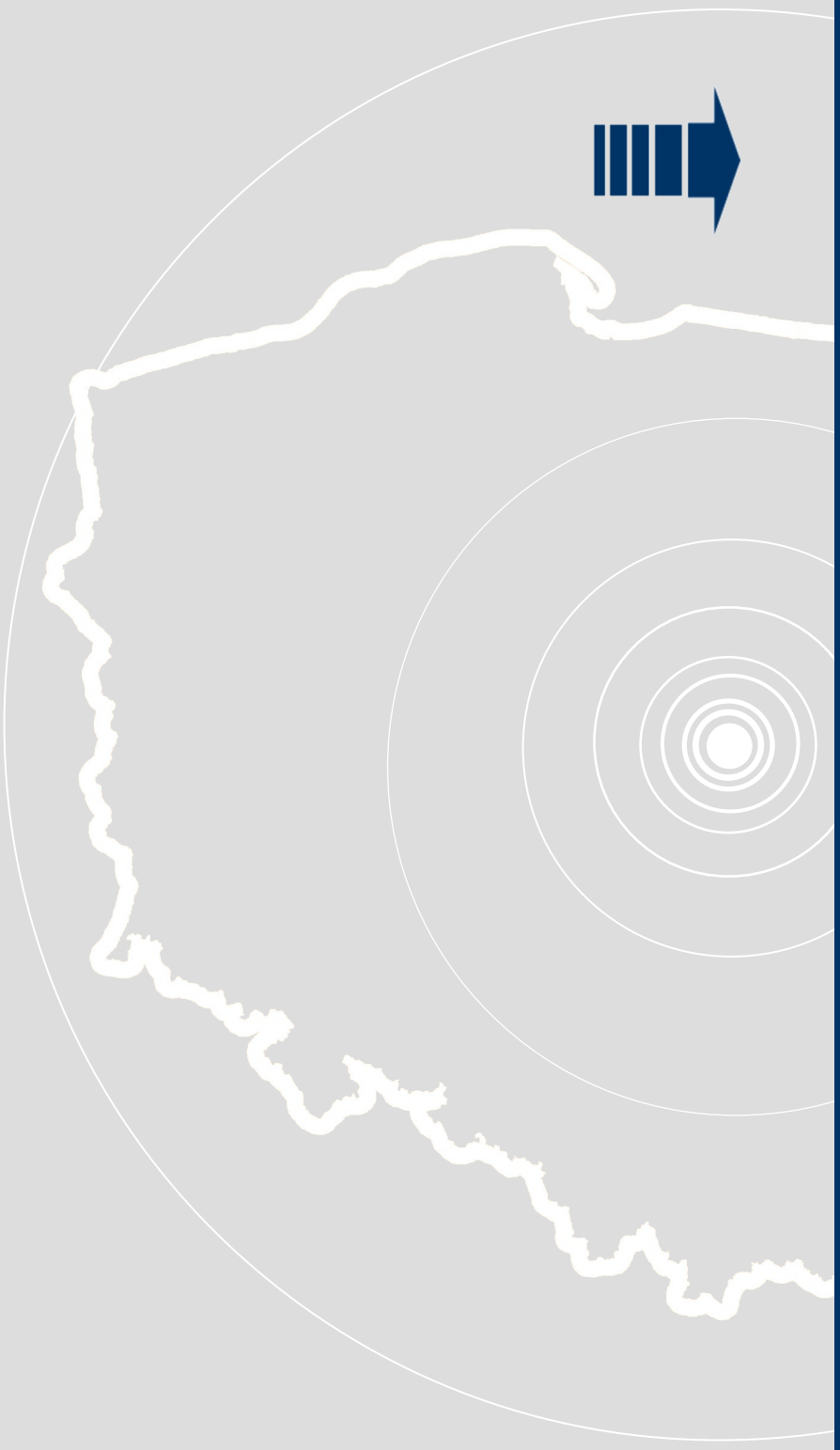

WPROWADZENIE

1. WIZJA ROZWOJU

2. CHARAKTERYSTYKA MAKROREGIONU POLSKI CENTRALNEJ

3. POTENCJAŁ I UWARUNKOWANIA ROZWOJOWE

4. TRENDY ROZWOJOWE

5. CELE STRATEGICZNE

ZINTEGROWANA PRZESTRZEŃ WIEDZY I INNOWACJI

PRZESTRZEŃ PRZYJAZNA TWÓRCOM I PROJEKTANTOM

INNOWACYJNA SIEĆ MEDYCZNO-FARMACEUTYCZNA

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM ŻYWNOŚCI PROZDROWOTNEJ

MULTIMODALNY WĘZEŁ TRANSPORTOWY O ZNACZENIU MIĘDZYNARODOWYM

6. ZASADY REALIZACJI STRATEGII

SŁOWNICZEK

Rys. 1. Podział administracyjny Makroregionu Polski Centralnej

Granica Makroregionu Polski Centralnej

Granice województw

Granice powiatów

Powiaty grodzkie

Powiaty ziemskie

Źródło: Opracowanie własne

Makroregion Polski Centralnej

Makroregion Polski Centralnej, ze względu na swoje położenie, pełnione funkcje, unikatowy potencjał rozwojowy oraz powiązania funkcjonalno-przestrzenne, odgrywa szczególną rolę w kraju i Europie. W obliczu niezwykłej dynamizacji zmian zachodzących w ostatnich latach, nowych potrzeb i nowych sektorów rynku, stanowi przestrzeń stymulującą procesy rozwojowe i staje się obszarem koncentracji przewag konkurencyjnych Polski w skali międzynarodowej.

Makroregion tworzą 2 województwa: mazowieckie i łódzkie, obejmujące swym zasięgiem 66 powiatów, w tym 8 grodzkich, oraz 491 gmin, w tym 53 gminy miejskie i 76 gmin miejsko-wiejskich. Powiązania przestrzenne i społeczno-gospodarcze obu województw pozwoliły na wyodrębnienie, w ramach statystyki publicznej, jednostki NUTS pod nazwą Region Centralny (poziom NUTS 1).

Liczba ludności makroregionu na koniec 2012 r. wynosiła ok. 7,8 mln osób, co stanowiło 20,3% ludności Polski i lokowało makroregion na 2. miejscu w kraju. Pod względem **powierzchni ogólnej** (53 777 km^2, co stanowi 17,2% powierzchni kraju) makroregion zajmował 4. miejsce w kraju. **Średnia gęstość zaludnienia** w Regionie Centralnym wynosiła 146 osób/km^2 (2.), przy czym dla miast 1 511 osób/km^2 , natomiast dla obszarów wiejskich 56 osób/km^2. **Udział ludności miejskiej** wynosił w 2012 r. 63,4% (Polska 60,5%).

Rys. 2. Makroregion Polski Centralnej w kraju i Europie

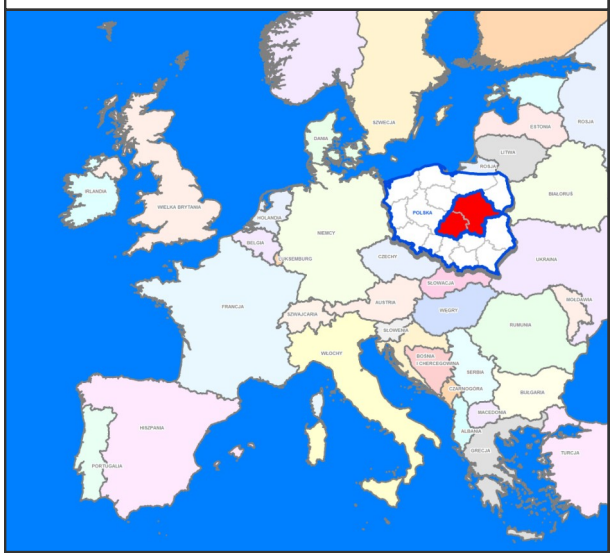

Położenie fizyczno-geograficzne i warunki klimatyczne

Zarówno potencjał wynikający z zasobów i walorów środowiska przyrodniczego, jak i cechy położenia makroregionu, w zasadniczy sposób warunkują możliwości rozwojowe i wpływają bezpośrednio na jakość życia. Makroregion Polski Centralnej położony jest w centrum Polski, w zasięgu Niżu Środkowoeuropejskiego oraz Wyżyn Polskich. **Rzeźba powierzchni** makroregionu jest zróżnicowana i charakteryzuje się przenikaniem cech nizin z cechami obszarów wyżynnych. Znaczna część obszaru stanowi krajobraz związany z wysoczyzną staroglacjalną (bezjeziorną), w mniejszym stopniu występują obniżenia, kotliny, większe doliny i równiny akumulacji wodnej oraz wyżyny ze skałami węglanowymi. **Klimat** MPC ma charakter przejściowy a jego najistotniejszą cechą jest wielka zmienność elementów meteorologicznych w czasie oraz małe zróżnicowanie przestrzenne. W skali całego roku przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. Średnie roczne temperatury powietrza oscylują w przedziale od 7 do 8°C. Największe zróżnicowanie przestrzenne wykazuje roczna suma opadów atmosferycznych wahająca się od 500 mm na nizinach do 650 mm na wyżynach. Zjawiskiem niekorzystnym jest deficyt opadów występujący w środkowozachodniej części makroregionu.

Rys. 3. Regiony klimatyczne i roczne sumy opadów atmosferycznych w MPC

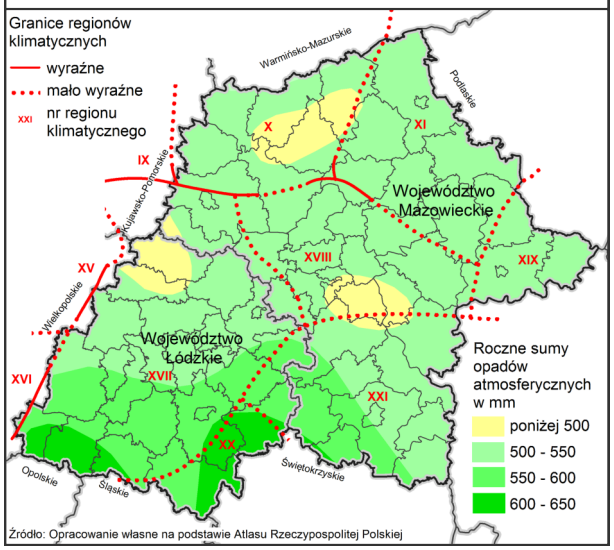

Złoża kopalin, zasoby glebowe, lasy

Rys. 4. Złoża surowców w MPC w 2012 r.

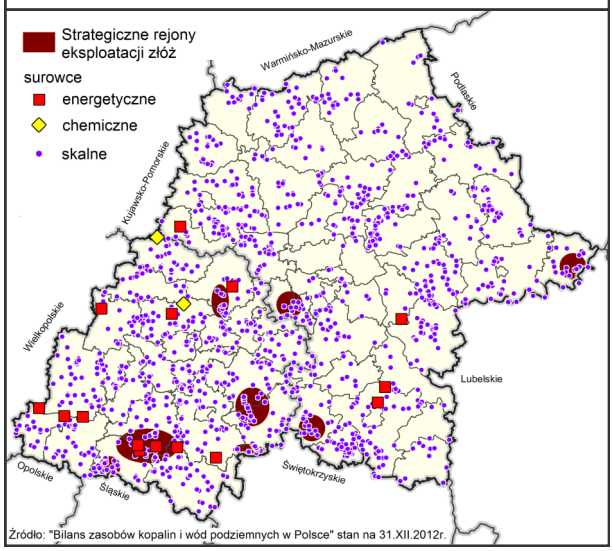

Źródło: "Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce" stan na 31.XII.2012r.

Rys. 5. Udział gruntów zdegradowanych i zdewastowanych w powierzchni gruntów wymagających rekultywacji w kraju wg regionów NUTS 1 w 2012 r.

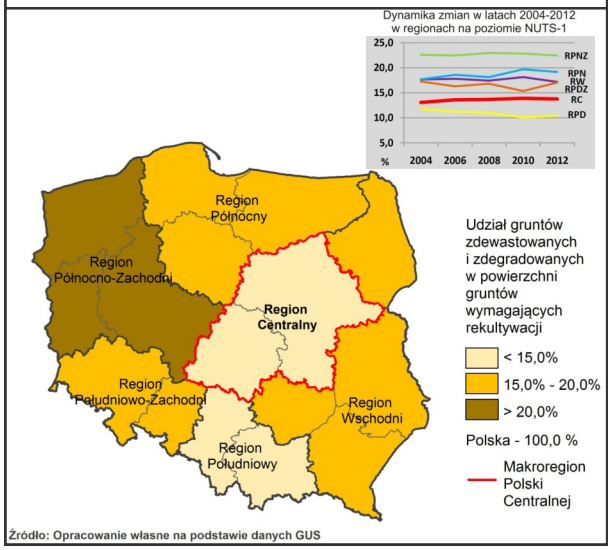

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rys. 6. Lesistość wg regionów NUTS 1 w 2012 r.

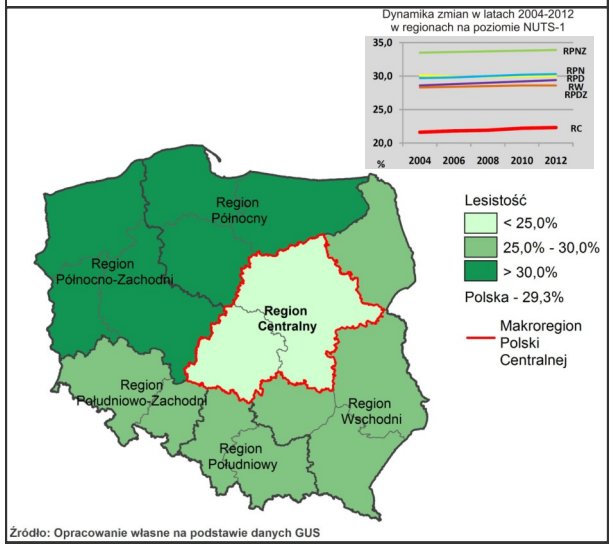

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Walorem makroregionu są występujące na jego terenie **złoża kopalin**, które stanowią bazę surowcową dla różnych gałęzi gospodarki. W 2012 r. na obszarze MPC występowało 2 563 złóż kopalin a ich liczba zwiększyła się w stosunku do 2007 roku o 744 złoża. Stanowią one 1/5 ogółu zasobów krajowych. W 2012 r. eksploatowano stale i okresowo 1 073 kopaliny, tj. 41,9% wszystkich kopalin w MPC i 25,4% ogólnej liczby złóż w Polsce. Na terenie makroregionu zdecydowanie przeważają złoża piasków i żwirów (78,1% wszystkich kopalin MPC) stanowiące jednocześnie 22,1% złóż piasków i żwirów w kraju. Poza tym do najważniejszych z punktu widzenia rozwoju gospodarczego należą: węgiel brunatny (62,0% krajowego wydobycia), piaski formierskie (79,0%), surowce szklarskie (62,0%), chalcedonit (100,0%), surowce ilaste ceramiki budowlanej (10,0%) i złoża kredy (28%).

Warunki glebowe w MPC są bardzo zróżnicowane. Przeważają gleby bielicowe zaliczane do gleb słabych oraz gleby brunatne związane z wysoczyznami morenowymi. Najlepsze kompleksy gleb występują w północnej, centralnej, wschodniej i południowo-wschodniej części obszaru. Potencjał przyrodniczy MPC wskazany w oparciu o syntetyczny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest niższy od średniej krajowej (66,6 pkt), zarówno w województwie mazowieckim (59,9 pkt), jak i w województwie łódzkim (61,9 pkt). Niekorzystnym zjawiskiem jest wysoki stopień zakwaszenia gleb. Udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w województwie mazowieckim wynosił 57,0%, w województwie łódzkim 62,0% i znacznie przekraczał średnią krajową (44,0%).

W 2012 r. powierzchnia **gruntów zdewastowanych i zdegradowanych** w makroregionie wynosiła ok. 8 860 ha (0,2% powierzchni ogółem) i stanowiła 13,8% ogółu gruntów wymagających rekultywacji w kraju. Powierzchnia gruntów zrekultywowanych i zagospodarowanych w makroregionie wynosiła 207 ha, co stanowiło 7,6% gruntów zrekultywowanych i zagospodarowanych w Polsce.

Z **lesistością** wynoszącą 22,3% powierzchni ogółem makroregion należy do najmniej zalesionych obszarów w kraju (województwo mazowieckie 22,9%, województwo łódzkie 21,2%, Polska 29,3%). Od 2005 r. powierzchnia gruntów leśnych w MPC zwiększyła się o 3,1% (województwo mazowieckie 3,6%, województwo łódzkie 2,3%, Polska 1,8%). Większość powierzchni leśnej stanowią lasy z dominacją sosny (województwo mazowieckie 72,9%, województwo łódzkie 77,6%, Polska 59,5%).

Zasoby wód podziemnych i powierzchniowych

Makroregion jest obszarem występowania znacznych zasobów **wód podziemnych** dobrej i zadowalającej jakości. Zasoby eksploatacyjne szacowane są na ok. 3 622,2 hm^3 (województwo mazowieckie 2 156,1 hm^3, województwo łódzkie 1 466,1 hm^3) i stanowią 1/5 ogółu zasobów kraju. W makroregionie wydzielonych zostało 30 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wchodzących w skład 4 poziomów wodonośnych: jurajskiego, kredowego, trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Szczególnie ważny zasób stanowią wody geotermalne o temperaturze 20-50°C we wschodniej części makroregionu oraz ponad 50°C w części centralnej i zachodniej.

Przez teren makroregionu przechodzi dział wodny I rzędu, który rozdziela dorzecza Wisły i Odry. Zachodnia część makroregionu (woj. łódzkie) charakteryzuje się małymi zasobami **wód powierzchniowych** przy stosunkowo równomiernym zagęszczeniu sieci rzecznej. Centralną i wschodnią część makroregionu (woj. mazowieckie) cechuje dobrze rozwinięta sieć rzeczna, jednak poza Wisłą i jej głównymi dopływami, charakteryzująca się stosunkowo małymi przepływami. Stan i potencjał ekologiczny wód powierzchniowych jest w większości umiarkowany i słaby, natomiast stan chemiczny określany jest jako dobry. Zlewnie rzek i cieków MPC posiadają małe zdolności retencyjne. W makroregionie funkcjonuje 5 840 obiektów małej retencji wodnej (18,7% ogółu obiektów w kraju), w tym 5 168 w województwie mazowieckim (2.) oraz 672 w województwie łódzkim (10.).

Rys. 7. Zasoby wód podziemnych i powierzchniowych w MPC w 2012 r.

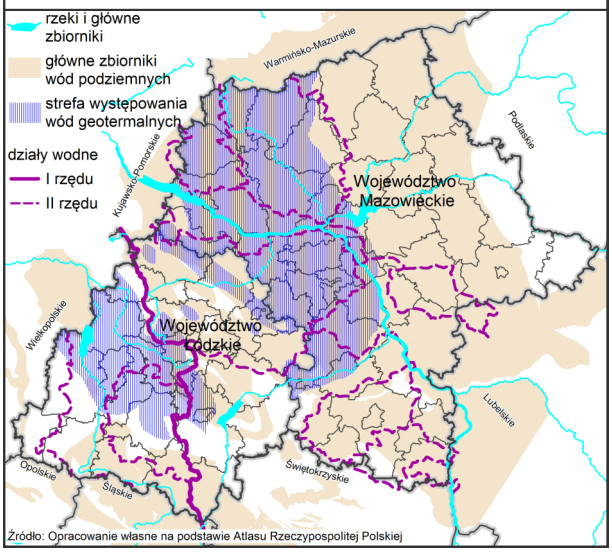

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Atlasu Rzeczypospolitej Polskiej

Ochrona przyrody i krajobrazu

Znaczna część występujących w MPC **terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo** została objęta ochroną prawną. Obecnie w makroregionie znajdują się wszystkie formy ochrony prawnej. Są to: 1 park narodowy, 273 rezerwaty przyrody, 15 parków krajobrazowych, 46 obszarów chronionego krajobrazu, 12 stanowisk dokumentacyjnych, 1 223 użytki ekologiczne, 64 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz 7 670 pomników przyrody. W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionych w makroregionie (z wyłączeniem obszarów Natura 2000) wynosiła ok. 1 415 223 ha, co stanowiło 26,3% powierzchni ogółem (woj. mazowieckie 32,5%, woj. łódzkie 19,7%, Polska 32,5%). Od 2005 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionych w MPC wzrosła o 1,1 p.p. W 2012 r. w ramach sieci Natura 2000 w makroregionie występowało 20 Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków zajmujących powierzchnię ok. 468 866 ha (9,5% powierzchni OSOP w kraju) oraz 91 Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk o powierzchni ogółem wynoszącej około 246 623 ha (7,1% powierzchni SOOS w kraju).

Rys. 8. Udział powierzchni obszarów chronionych wg NUTS 1 w 2012 r.

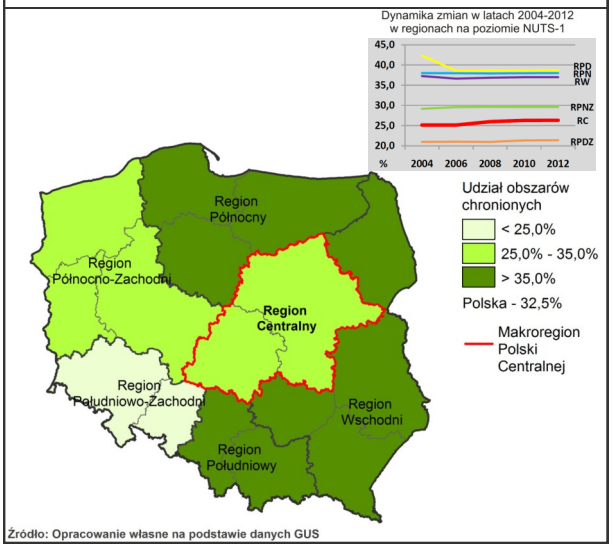

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

System osadniczy

Rys. 9. Struktura wielkościowo-przestrzenna ośrodków miejskich w MPC w 2012 r.

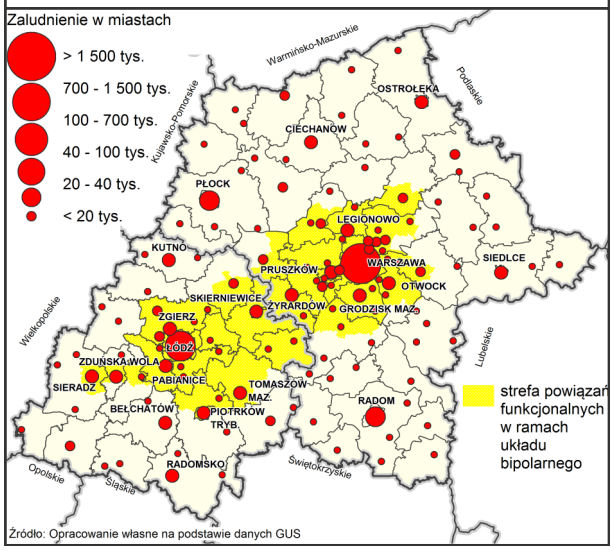

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

System osadniczy makroregionu charakteryzuje bardzo duże zróżnicowanie wielkościowe i funkcjonalne ośrodków miejskich oraz ogromna dominacja Warszawy i Łodzi. Największym potencjałem demograficznym dysponuje Warszawa skupiająca 22,0% ludności ogółem oraz 34,2% ludności miejskiej makroregionu. Drugim co do wielkości miastem jest Łódź (9,2% ludności ogółem, 14,4% ludności miejskiej MPC). Poza tym sieć osadniczą makroregionu tworzy 127 ośrodków miejskich, w tym: 2 miasta o liczbie ludności przekraczającej 100 tys., 18 miast o liczbie mieszkańców od 100-40 tys., 18 miast wielkości 40-20 tys. ludności oraz 89 ośrodków liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Miasta najmniejsze stanowią 69,0% ogółu ośrodków miejskich w MPC. Ośrodki miejskie MPC charakteryzuje również znaczne zróżnicowanie pod względem potencjału społeczno-gospodarczego. Rolę lidera pełni Warszawa, która jako stolica kraju i potencjalna metropolia w skali europejskiej, dysponuje unikalnym potencjałem rozwojowym pozwalającym na budowanie przewag konkurencyjnych w skali międzynarodowej. Drugim znaczącym ośrodkiem miejskim MPC jest Łódź zaliczona w strukturze miast UE do słabo ukształtowanych metropolii i dysponująca wyspecjalizowanym potencjałem o charakterze metropolitalnym.

Bipolarny europol Warszawa - Łódź

Rys. 10. Makroregion Polski Centralnej na tle europejskiego systemu miejskiego

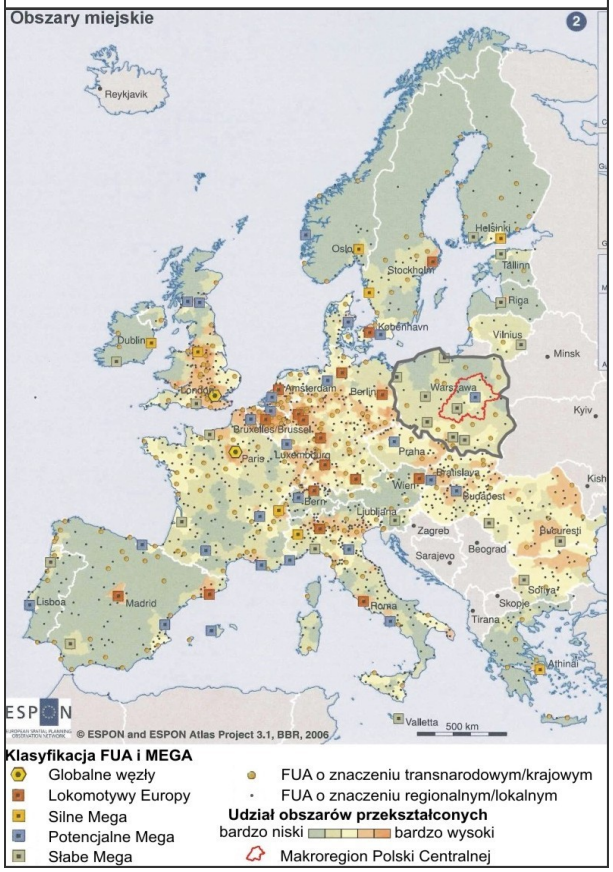

Szczególną rolę w makroregionie i kraju odgrywa **bipolarny układ Warszawa - Łódź**, obejmujący swym zasięgiem nie tylko miasta centralne i ich obszary funkcjonalne, ale również znaczne obszary obu województw. Stanowi on przestrzeń koncentracji procesów gospodarczych, społecznych i przestrzennych mających znaczący wpływ na rozwój funkcji metropolitalnych Warszawy i Łodzi, a tym samym wzmocnienie ich roli w europejskiej sieci osadniczej jako bieguna wzrostu Europy Środkowowschodniej. Pozycja europola Warszawa - Łódź w najbliższych latach zależeć będzie przede wszystkim od atrakcyjności, unikatowości i siły przyciągania. Silne powiązania funkcjonalne w ramach układu bipolarnego, szczególnie w sferze nauki, badań i rozwoju oraz sektorze kreatywnym, pozwalają na uzyskanie efektu synergii czynników rozwojowych będących podstawą dynamizacji zmian, wpływają na wzrost atrakcyjności w skali międzynarodowej i umożliwiają sprostanie rosnącej globalnej konkurencji. W dobie gospodarki wiedzy i innowacji kluczowe znaczenie ma także wysokiej jakości kapitał ludzki, koncentrujący się przede wszystkim w Warszawie i Łodzi. Na przekształcenia przestrzenne i gospodarcze układu bipolarnego oraz jego powiązania w układzie międzynarodowym, znaczący wpływ ma realizacja dużych inwestycji transportowych m. in. w postaci autostrad i dróg ekspresowych. Wzmocnienie zewnętrznych i wewnątrzmakroregionalnych powiązań

transportowych wpływa na dynamizację procesów rozwojowych oraz umożliwia zdyskontowanie centralnego położenia w kraju.

Intensyfikacji rozwoju urbanizacji i industrializacji terenów położonych między Łodzią i Warszawą, sprzyja realizacja autostrady A2, planowana budowa Kolei Dużych Prędkości oraz międzykontynentalnego portu lotniczego. Inwestycje te wpłyną na kształtowanie nowych obszarów rozwoju logistyki, przemysłu, (szczególnie wysokich technologii), usług oraz osadnictwa w zasięgu bezpośredniego oddziaływania wymienionych przedsięwzięć komunikacyjnych.

Szczególnego znaczenia na tych terenach nabiera potrzeba prowadzenia prawidłowej polityki przestrzennej. Właściwie ukierunkowany rozwój ruchu budowlanego pozwoli na uniknięcie chaosu przestrzennego w korytarzu urbanizacyjnym, ciągnącym się wzdłuż jego głównej osi infrastrukturalno-komunikacyjnej. Doprowadzi to do planowego wykształcenia obszarów koncentracji przestrzennej wzajemnie powiązanych podmiotów gospodarczych, które mogą odegrać zasadniczą rolę dynamizującą w rozwoju nie tylko samego bipola, ale i całego MPC oraz zintensyfikować proces integracji Łodzi i Warszawy.

Rys. 11. Liczba ludności wg regionów NUTS1 w 2012 r.

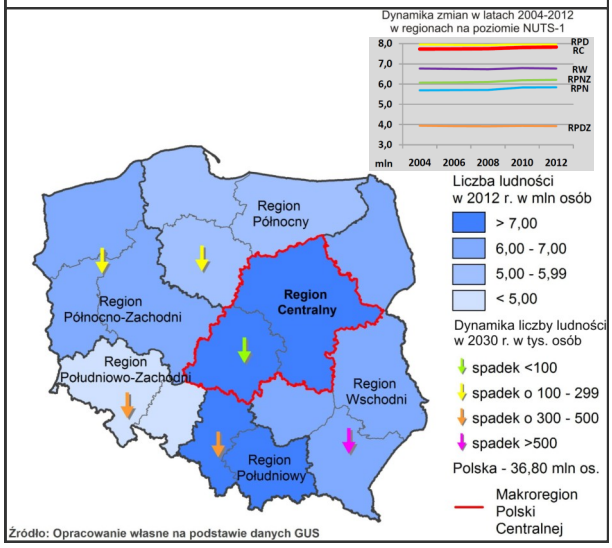

Kapitał ludzki

Możliwości rozwojowe makroregionu, a tym samym jego konkurencyjność i atrakcyjność na arenie krajowej i międzynarodowej, zależą od kondycji i jakości istniejącego **potencjału ludzkiego**. MPC stanowi obszar o wysokim potencjale demograficznym. W latach 2002-2012 napływ migracyjny ludności do Warszawy przyczynił się do wzrostu liczby mieszkańców makroregionu o 1,2%. Jednak do 2030 r. prognozowany jest spadek liczby ludności MPC o ok. 70 tys. osób, do 99% liczby z 2012 r., spowodowany głównie ubytkiem ludności na obszarze województwa łódzkiego (województwo mazowieckie 103,4%, województwo łódzkie 90,1% stanu z 2012 r.). Problemy demograficzne w regionie łódzkim należą do największych w kraju i mają niekorzystny wpływ na sytuację makroregionu.

W MPC obserwuje się niekorzystne przemiany **struktury demograficznej.** Ze względu na bardzo niski przyrost naturalny i postępujący proces starzenia się społeczeństwa pogarsza się struktura wiekowa ludności. W latach 2002-2012 nastąpił wzrost wartości wskaźnika przyrostu naturalnego na 1 000 ludności prawie o 1/3 (od -1,7‰ w 2002 r. do -0,6‰ w 2012 r.), przy czym w województwie mazowieckim od 2006 r. wskaźnik ten osiąga wartość dodatnią (0,5‰ w 2012 r.), natomiast w województwie łódzkim wartość ujemną (-3,0‰ w 2012 r.).

Rys. 12. Zmiana udziału osób w wieku poprodukcyjnym wg regionów NUTS 1 w latach 2002 - 2012

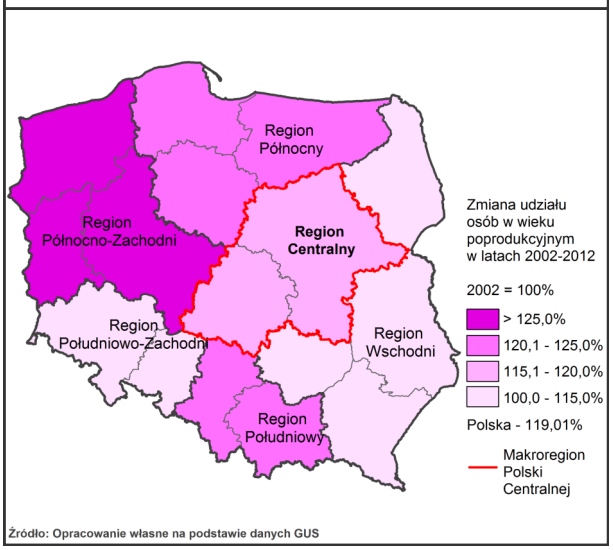

Od 2002 r. w makroregionie stopniowo wzrasta wskaźnik przeciętnego dalszego trwania życia: dla mężczyzn z 69,6 lat do 72,1 lat (w 2012 r.), dla kobiet z 78,6 do 80,8 lat, nie osiągając jednak średniej wartości z 2012 r. dla Polski (72,7 lat dla mężczyzn oraz 81,0 lat dla kobiet). Jednocześnie region łódzki charakteryzuje się najkrótszym w kraju przeciętnym trwaniem życia zarówno kobiet, jak i mężczyzn. W latach 2002-2012 w makroregionie nastąpił spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (o 8,9%), przez co udział tej grupy ludności w ludności ogółem zmniejszył się o 3,0 p.p. (woj. łódzkie o 3,5 p.p., woj. mazowieckie o 2,8 p.p.). Jednocześnie nastąpił przyrost o 14,7% liczby osób w wieku poprodukcyjnym, której udział w ludności ogółem wzrósł o 3,2 p.p. (woj. łódzkie o 2,9 p.p., woj. mazowieckie o 2,0 p.p.). W ciągu ostatnich 10 lat widoczne jest pozytywne zjawisko spadku wartości wskaźnika obciążenia demograficznego o 1,9 osób w wieku nieprodukcyjnym/100 osób w wieku produkcyjnym. Jego wartość jest wciąż jednak wyższa niż średnia w kraju. W 2012 r. w makroregionie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 59,0 osób w wieku nieprodukcyjnym (Polska 56,6).

Rys. 13. Udział ludności z wykształceniem wyższym w ludności ogółem wg regionów NUTS 1 w 2011 r.

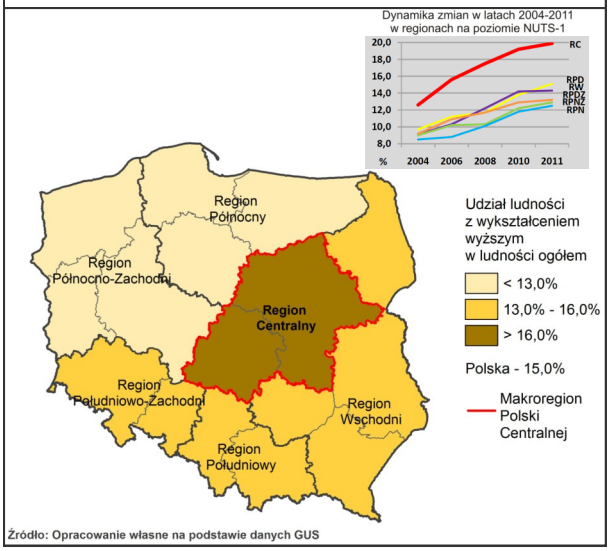

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jednym z ważniejszych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego i istotnym elementem kapitału intelektualnego społeczeństwa jest **poziom wykształcenia**. Wykształcenie wyższe posiada ponad 26% mieszkańców makroregionu (1. miejsce w kraju). Wysoki odsetek osób z wykształceniem wyższym cechuje przede wszystkim miasta.

Gospodarka i rynek pracy

Rys. 14. PKB na 1 mieszkańca wg regionów NUTS 1 w 2011 r.

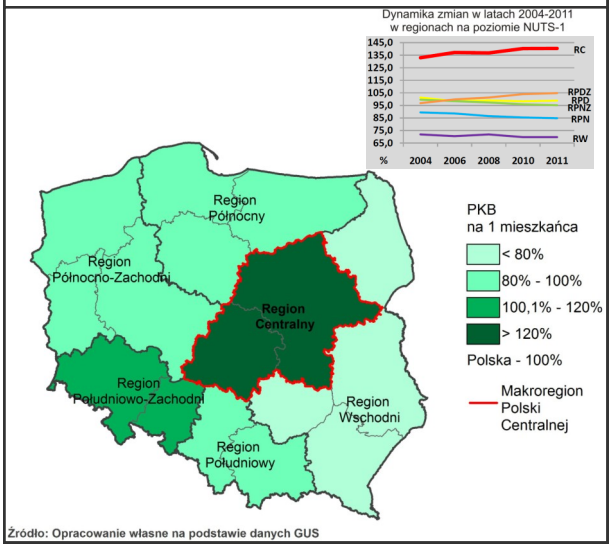

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Makroregion dysponuje znaczącymi przewagami gospodarczymi, które w perspektywie 2030 r. mogą stanowić podstawę dla wzmocnienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru oraz zwiększenia jego konkurencyjności w przestrzeni europejskiej.

MPC charakteryzuje się najwyższym w kraju **poziomem rozwoju gospodarczego.** Pod względem osiągniętych wskaźników PKB (140,4% średniej krajowej) i WDB (121,9% średniej dla Polski) zajmuje 1. miejsce w kraju. Wynika to ze zdecydowanej przewagi gospodarczej województwa mazowieckiego (PKB: woj. mazowieckie 163,3% średniej krajowej, woj. łódzkie 92,6%; WDB: woj. mazowieckie 135,3% średniej krajowej, woj. łódzkie 89,4%).

Od 2002 r. w makroregionie, podobnie jak w Polsce, wzrasta liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie Regon. W 2012 r. w MPC było zarejestrowanych 189,6 podmiotów w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym (1. miejsce w kraju), przy średniej dla Polski 161,6.

Najwięcej podmiotów zarejestrowanych było w ramach sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny" (27,4%), sekcji M „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna" (11,1%), sekcji F „Budownictwo" (10,2%), sekcji C „Przetwórstwo przemysłowe" (9,2%) oraz sekcjach S i T „Usługi" (6,3%). Mimo stosunkowo wysokiego udziału podmiotów zarejestrowanych w ramach sekcji F „Budownictwo" oraz sekcji C „Przetwórstwo przemysłowe", należy podkreślić, że w wyniku transformacji ustrojowej majątek produkcyjny makroregionu znacząco się zmniejszył. Na obszarze regionu MPC po roku 1988 zlikwidowano 419 zakładów przemysłowych o wartości majątku produkcyjnego 2,8 mld złotych, co stanowiło prawie 58% całego potencjału istniejącego w MPC.

Pod względem wysokości nakładów inwestycyjnych na 1 mieszkańca (4 570 zł/1M) w 2012 r. MPC zajmował 1. miejsce w kraju. Nakłady te były o ponad 37,0% wyższe od wartości krajowej (3 324 zł/1M). Także wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca (60 602,3 zł/1M) była najwyższa w Polsce i o prawie 51,0% przewyższała średnią krajową (40 020,7 zł/1M). Makroregion wyróżnia także wysoka produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca, wynosząca w 2012 r. 39 793 zł/1M i lokująca MPC na 1. miejscu w Polsce, wyższa od średniej krajowej o 30,1%. Rozwój produkcji przemysłowej i usług w makroregionie umożliwia m.in. bardzo wysoki wewnętrzny potencjał nabywczy. Makroregion znajduje się na 1. miejscu w kraju pod względem wielkości sprzedaży detalicznej na 1 mieszkańca (31 493 zł/1M). Wartość ta jest prawie o 80% wyższa od wartości dla Polski (17 543 zł/1M).

W makroregionie dynamicznie rozwijają się nowoczesne technologie, w tym biotechnologie, biomedycyna, nanotechnologie oraz technologie komunikacyjne i informatyczne, które mogą stanowić podstawę inteligentnych specjalizacji makroregionu oraz wzrostu konkurencyjności w skali międzynarodowej. Udział innowacyjnych przedsiębiorstw przemysłowych w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przedsiębiorstwach przemysłowych ogółem wyniósł w 2012 r. 14,6% (Polska 16,5%), a w przypadku przedsiębiorstw z sektora usług 15,8% (Polska 12,4%).

Rys. 15. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym wg regionów NUTS 1

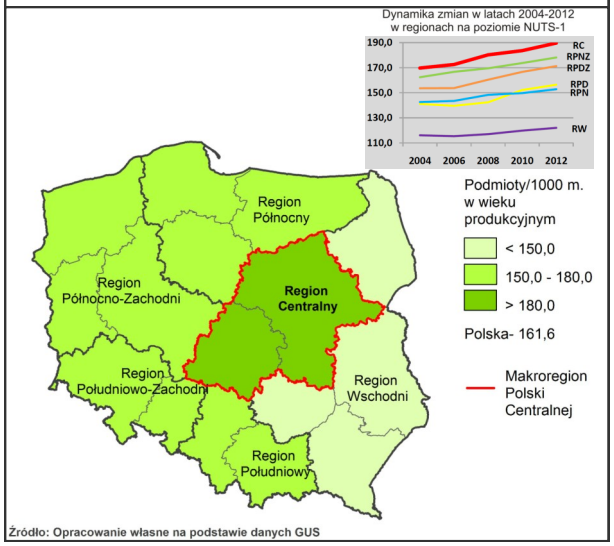

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rys. 16. Udział pracujących w usługach wg regionów NUTS 1 w 2012 r.

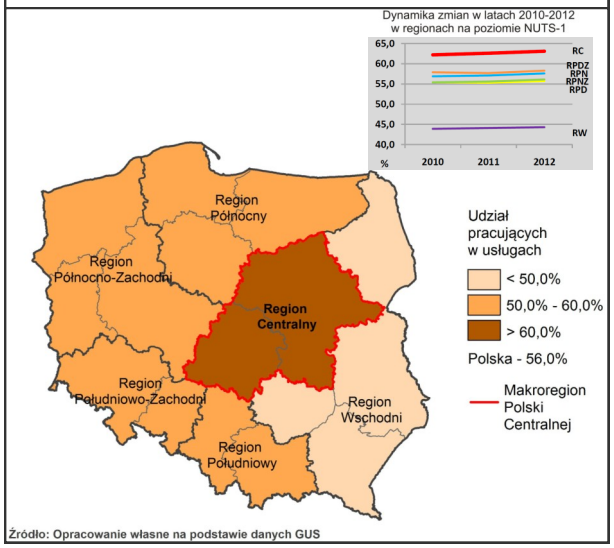

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Bardzo korzystne warunki inwestycyjne w zakresie kompleksowej obsługi procesu inwestycyjnego i ulg podatkowych, szczególnie dla małych i średnich przedsiębiorstw, oferowane są w Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej obejmującej 45 podstref zlokalizowanych na terenie trzech województw: łódzkiego, mazowieckiego i wielkopolskiego, i zajmujących ponad 1 300 ha powierzchni. W makroregionie działa także 6 parków technologicznych, stanowiących prawie 14,0% ogólnej liczby parków technologicznych w kraju, oraz 1 samorządowa strefa przemysłowa. Są to: Bełchatowsko-Kleszczowski Park Przemysłowo-Technologiczny, Łódzki Regionalny Park Naukowo-Technologiczny, Kutnowski Park Agro-Przemysłowy, Park Przemysłowy Boruta Zgierz, Naukowo-Technologiczny Płocki Park Technologiczny oraz Warszawski Park Przemysłowy, Strefa Przemysłowa Gminy Kleszczów.

Ponadto, na terenie MPC w 2012 r. działało 140 instytucji otoczenia biznesu tj. 17,1% ogółu instytucji w Polsce. Należały do nich: 3 inkubatory technologiczne (10,3% inkubatorów technologicznych w Polsce), 14 akademickich inkubatorów przedsiębiorczości (19,2%), 10 inkubatorów przedsiębiorczości (17,2%), 13 centrów transferu technologii (18,8%), 27 funduszy kapitału zalążkowego (39,7%), 3 Sieci Aniołów Biznesu (30%), 13 regionalnych i lokalnych funduszy pożyczkowych (15,1%), 6 funduszy poręczeń kredytowych (10,9%), 48 ośrodków szkoleniowo-doradczych (15,1%).

Rys. 17. Udział pracujących w przemyśle i budownictwie wg regionów NUTS 1 w 2012 r.

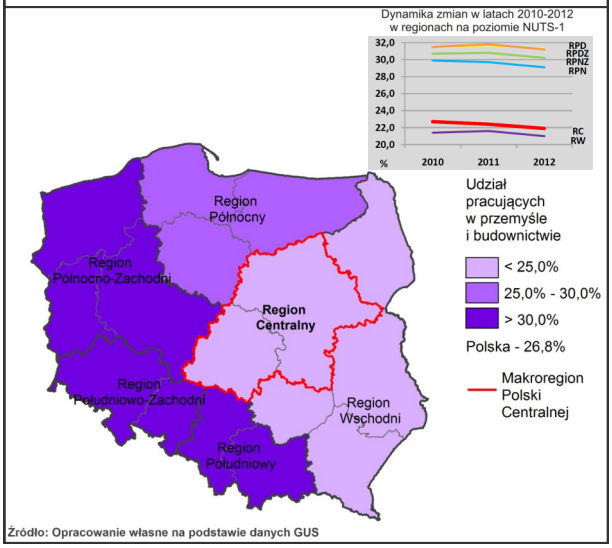

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2012 r. w MPC ponad 63,0% zatrudnionych pracowało w usługach (1. miejsce w kraju) i była to wartość przekraczająca średni poziom dla Polski (56,0%). Mniej osób niż w innych makroregionach (z wyjątkiem regionu wschodniego) zatrudnionych było w przemyśle i budownictwie (makroregion 21,9%, Polska 26,8%), natomiast zatrudnienie w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (15,0%) plasowało MPC na 2. miejscu w kraju (Polska 17,2%).

Rys. 18. Udział pracujących w rolnictwie wg regionów NUTS 1 w 2012 r.

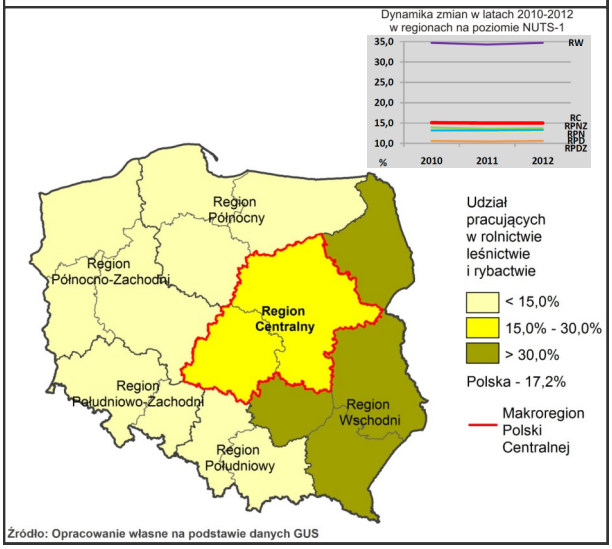

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS